

ព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មាន ការប្រែប្រួល អាកាសធាតុ

#៨

អគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព
នាយកដ្ឋានប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

មករា-មីនា
២០១៧

គោលនយោបាយប្រែប្រួលអាកាសធាតុនិងការអនុវត្ត

កាត់បន្ថយភាពងាយរងគ្រោះរបស់ប្រជាជនកម្ពុជានៅតាមធនបទ

ដើម្បីកែលម្អបរិយាកាសជីវិតរបស់ប្រជាជនធនបទ និងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុក្នុងរយៈពេលវែង គឺ ត្រូវកែលម្អការគ្រប់គ្រងនិងប្រើប្រាស់ធនធានទឹក ដែលមានស្រាប់នៅមូលដ្ឋានសម្រាប់កសិកម្ម។ គម្រោង "កាត់បន្ថយភាពងាយរងគ្រោះនៃជីវភាព របស់ប្រជាជនកម្ពុជានៅធនបទតាមរយៈការពង្រឹង ផែនការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងការអនុវត្តសកម្មភាពអាទិភាព" ហៅកាត់ថា គម្រោងSRIL កំពុងធ្វើកិច្ចការខាងលើ ដោយផ្ដោត ជាពិសេសលើគ្រួសារក្រីក្រ មានដីតិចតួចឬគ្មាន ដី និង/ឬស្ត្រីជាមេគ្រួសារ។

គម្រោងនេះអនុវត្តដោយនាយកដ្ឋានប្រែប្រួល អាកាសធាតុនៃអគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សាជាតិ អភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព សម្របសម្រួលជាមួយ លេខាធិការដ្ឋានគណៈកម្មាធិការជាតិសម្រាប់ការ

អភិវឌ្ឍតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ (គ.ជ.អ.ប.)។ ចាប់ពីខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៥ រហូត ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩ គម្រោងនេះនឹងអនុវត្តនៅក្នុង ឃុំចំនួន៨៩ក្នុងស្រុកចំនួន១០ នៃខេត្តសៀមរាប និងកំពង់ធំ ដើម្បីកែលម្អប្រព័ន្ធរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោម ជាតិពាក់ព័ន្ធនឹងបរិយាកាសជីវិតនៅតំបន់ធនបទ តាមរយៈការរៀបចំផែនការ ថវិកា និងការអនុវត្ត សកម្មភាពដែលគិតគូរពីអាកាសធាតុ។

គោលដៅរបស់គម្រោងSRIL និងសម្រេច បានលទ្ធផលចម្បងចំនួនបី៖

- ▶ ពង្រឹងផែនការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ថវិកា និងការអនុវត្តនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដោយ ធ្វើការគាំទ្រការបញ្ជ្រាបវិធានការបន្ស៊ាំទៅក្នុង ផែនការនិងកម្មវិធីវិនិយោគមានស្រាប់របស់ ស្រុកចំនួន១០និងឃុំនានានៃស្រុកទាំងនោះ

តទៅទំព័រទី១២

ទីជម្រាលខ្នាតតូចសម្រាប់បង្កើនភាពធន់ទៅនឹងអាកាសធាតុ ខេត្តសៀមរាប

កិច្ចប្រចារអន្តរជាតិស្តីពីអាកាសធាតុ

របាយការណ៍វាយតម្លៃលើកទី១របស់ក្រុមការងារអន្តររដ្ឋាភិបាលស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុកំពុងរៀបចំ

សប្តាហ៍ទីមួយនៃខែឧសភា ប្រទេសជាសមាជិក នៃក្រុមការងារអន្តររដ្ឋាភិបាលស្តីពីការប្រែប្រួល អាកាសធាតុ(IPCC) បានជួបប្រជុំពិភាក្សាអំពីចំណុច ផ្ដោតនៃការរៀបចំរបាយការណ៍វាយតម្លៃលើក ទី១របស់IPCC នៅទីក្រុងអាឌីសអាបាបា ប្រទេស អេត្យូពី។ ទម្រង់រួមនៃរបាយការណ៍នេះ (រួមបញ្ចូល ទាំងធាតុចូលរបស់ក្រុមការងារចំនួន៣ : វិទ្យាសាស្ត្រ រូប, ផលប៉ះពាល់ បន្ស៊ាំ និងភាពងាយរងគ្រោះ, និងការកាត់បន្ថយ) នឹងត្រូវអនុម័តនៅខែតុលា

ខាងមុខ ប៉ុន្តែរបាយការណ៍វាយតម្លៃលើកទី១នេះ នឹងត្រូវបញ្ចប់នៅរយៈពេល៥ឆ្នាំខាងមុខ ពោលគឺ នៅឆមាសទីមួយឆ្នាំ២០២២។

របាយការណ៍វាយតម្លៃរបស់IPCC គឺជាកិច្ចការ សំខាន់ ដោយរួមបញ្ចូលទាំងការពិនិត្យមើលឯកសារ វិទ្យាសាស្ត្រជាច្រើនពាន់ប្រភេទចេញផ្សាយរៀង រាល់ឆ្នាំពាក់ព័ន្ធនឹងវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកទេស និង គោលនយោបាយ ព្រមទាំងចង្អុលបង្ហាញដល់ អ្នករៀបចំគោលនយោបាយ ថាតើវិទ្យាសាស្ត្រ

តទៅទំព័រទី១៣

មាតិកាព័ត៌មាន

គោលនយោបាយប្រែប្រួលអាកាសធាតុនិងការអនុវត្ត

- ▶ កាត់បន្ថយភាពងាយរងគ្រោះរបស់ប្រជាជន កម្ពុជានៅតាមធនបទ ១
- ▶ ប្រព័ន្ធជំនុះដោយប្រើដំណាំគ្របដីនិងមិន ក្នុងដី៖ តើការអនុវត្តបច្ចេកទេសនេះនៅ មូលដ្ឋាននឹងផ្តល់ព័ត៌មានសម្រាប់គោល នយោបាយជាតិយ៉ាងដូចម្តេច? ២
- ▶ កិច្ចពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធអំពី ក្របខណ្ឌហិរញ្ញប្បទានផែនការជាតិបន្ស៊ាំនិង ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ..... ៣

កិច្ចប្រចារអន្តរជាតិស្តីពីអាកាសធាតុ

- ▶ របាយការណ៍វាយតម្លៃលើកទី១របស់ ក្រុមការងារអន្តររដ្ឋាភិបាលស្តីពីការប្រែប្រួល អាកាសធាតុកំពុងរៀបចំ ១
- សម្លេងពីមូលដ្ឋាន ៤
- ការចេញផ្សាយបន្ទាប់ ៤
- ព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ៗនាពេលខាងមុខ ៤

ចំណាប់អារម្មណ៍របស់និពន្ធនាយក

សូមគោរពប្រើប្រាស់មិត្តអ្នកអាន យើងខ្ញុំសូម ស្វាគមន៍ចំពោះការអានព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មាន ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។ ព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មាន នេះចេញផ្សាយរៀងរាល់ត្រីមាស ដើម្បីផ្តុះ បញ្ជាំងអំពីការអភិវឌ្ឍគោលនយោបាយ អាកាសធាតុថ្មីៗនៅកម្ពុជា ព្រមទាំងបច្ចុប្បន្ន ភាពការងារជាច្រើនដែលអនុវត្តក្រោមអណតិ នាយកដ្ឋានប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៃអគ្គលេខា ធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព។ ដោយឡែកក្នុងត្រីមាសទី២និងទី៤នៃឆ្នាំ នីមួយៗ យើងនឹងបន្ថែមការចែករំលែក បទពិសោធន៍សំខាន់ៗដែលអនុវត្តដោយ អង្គការដៃគូនិងសហគមន៍នានាក្នុងការឆ្លើយ តបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។ យើងខ្ញុំ សង្ឃឹមថាប្រើប្រាស់មិត្តអ្នកអាននឹងផ្តល់ធាតុចូល ដូចជាការផ្តល់មេរៀនល្អៗនិងករណីសិក្សានានា ដែលនាំឱ្យព្រឹត្តិបត្រនេះជោគជ័យ។

ក្រុមការងាររៀបចំ និងត្រួតពិនិត្យ

ព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មាននេះ ត្រូវបានរៀបចំ កែសម្រួល និងផលិតដោយនាយកដ្ឋាន ប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៃអគ្គលេខាធិការដ្ឋាន ក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព ដោយ មានជំនួយបច្ចេកទេសពីកម្មវិធីសម្ព័ន្ធភាព ប្រែប្រួលអាកាសធាតុកម្ពុជា។

គោលនយោបាយប្រែប្រួលអាកាសធាតុនិងការអនុវត្ត

កាត់បន្ថយការងាយរងគ្រោះរបស់ប្រជាជនកម្ពុជា ...

ភារៈទំនើប

តាមរយៈការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពបច្ចេកទេសផ្នែកផ្សព្វផ្សាយអំពីកសិកម្ម គិតគូរអាកាសធាតុ និងផ្នែករៀបចំផែនការនិងអនុវត្តការងារវិនិយោគ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធជាននឹងអាកាសធាតុ។

- ▶ ធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវភាពធន់នៃដីភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជនងាយរងគ្រោះដោយការប្រែប្រួលរបបទឹកភ្លៀង ទឹកជំនន់ និងភាពរាំងស្ងួត តាមរយៈការវិនិយោគហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងទឹកខ្នាតតូចដែលជួយឱ្យកសិករទប់នឹងការធ្លាក់ភ្លៀងវស្សាដែលមិនអាចព្យាករណ៍ ហើយធ្វើឱ្យផលិតកម្មកសិកម្មកាន់តែមានភាពធន់។ ក្រុមស្ត្រីក្រីក្រ និងងាយរងគ្រោះ និងទទួលបានការគាំទ្រសម្រាប់បង្កើតមុខរបរចិញ្ចឹមជីវិតដែលទាមទារដីទំហំតូចប៉ុណ្ណោះ និងទទួលបានការគាំទ្របន្ថែមផ្នែកកសាងមូលធនសង្គម។
- ▶ បានធ្វើឱ្យប្រសើរនូវបរិយាកាសទាក់ទាញជំនួយ និងពង្រីកការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុបន្តនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដើម្បីកសាងភាពធន់នៃដីភាពរស់នៅតាមជនបទ ដោយកែលម្អប្រព័ន្ធរាយតម្លៃការងាររដ្ឋាភិបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិលើផ្នែកបន្ស៊ុំ ដោយប្រើប្រាស់ជំនួយឥតសំណងសម្រាប់ធនធានអាកាសធាតុផ្នែកលើ

ឯកឧត្តម ទិន ពន្លក អគ្គលេខាធិការក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព ប្រកាសបើកដំណើរការគម្រោងSRIL នៅថ្ងៃទី២៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៧ នៅខេត្តសៀមរាប

លទ្ធផល (ដើម្បីផ្តល់ថវិកាបដិភាគ សម្រាប់វិនិយោគហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ) ពង្រឹងសមត្ថភាពរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ តាមដានវាយតម្លៃ ព្រមទាំងលើកផែនការកែលម្អសមត្ថភាពនិងលទ្ធផលក្នុងការបន្ស៊ុំនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។

សិក្ខាសាលាបើកដំណើរការគម្រោងSRILជាផ្លូវការបានរៀបចំឡើងនៅខេត្តសៀមរាប កាលពីថ្ងៃទី២៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៧ ដោយមានការចូលរួមពីអ្នកពាក់ព័ន្ធសរុបចំនួន៨០នាក់ តំណាងស្ថាប័នថ្នាក់ជាតិក្រោមជាតិដៃគូអភិវឌ្ឍ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន។

ប្រព័ន្ធជាំដុះដោយប្រើដំណាំគម្របដីនិងមិនក្លរីដ៍ តើការអនុវត្តបច្ចេកទេសនេះនៅមូលដ្ឋាននឹងផ្តល់ព័ត៌មានសម្រាប់គោលនយោបាយជាតិយ៉ាងដូចម្តេច ?

តើប្រព័ន្ធជាំដុះដោយប្រើដំណាំគម្របដីនិងមិនក្លរីដ៍ ជាអ្វី ?
 ប្រព័ន្ធជាំដុះដោយប្រើដំណាំគម្របដីនិងមិនក្លរីដ៍ (Direct Seeding Much-based Cropping: DMC) ប្រើប្រាស់គោលការណ៍បច្ចេកទេសនៃកសិកម្មអភិរក្សជំនួញ : វិធានដីគិចតូច មានគម្របដីជាប្រចាំ និងពិពិធកម្មមុខដំណាំ។ ប្រព័ន្ធនេះ ជួយឱ្យដំណាំគម្របដីមានមុខងារខុសគ្នា និងប្រើប្រភេទដំណាំខុសគ្នាសមស្រប ដើម្បីកែលម្អដំណើរការដីសាស្ត្រនិងប្រព័ន្ធផលិតកម្មទាំងមូល រួមចំណែកបង្កើនភាពរស់នៃដី។ ប្រព័ន្ធនេះប្រើប្រាស់ដំណាំច្រើនប្រភេទតាមរយៈរដូវកាលនិងទីកន្លែងជាក់លាក់ ពិសេសគឺកម្រិតចម្ការដល់កំបន់ទេសភាព ដើម្បីបង្កើនដីជាតិដីសម្រាប់ដំណាំ កាត់បន្ថយការបាក់បង់ទឹកនិងដីជាតិពង្រីកវត្តមានសារធាតុកាយរស់របស់ដីនិងបង្កើនអត្រាប្រយោជន៍ទៅវិញទៅមករបស់កសិប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីតាមរយៈអន្តរកម្មដីសាស្ត្រនិងភាពបំពេញគ្នា។

ការដាំដាល
មិនគួរក្លរីដ៍មុនពេលសាបគ្រាប់ធញ្ញជាតិ។ បន្ទាប់មក កាសាបគ្រាប់ធញ្ញជាតិដោយផ្ទាល់នៅក្រោមកាកសំណល់ដំណាំគម្របដីដែលបានដាំពីមុន។

កាកសំណល់ដំណាំ
គម្របទ្រទ្រង់ដីដែលបានកម្រិតកាកសំណល់ដំណាំនិងសារធាតុសរីរាង្គផ្សេងៗ។ គ្របដីជាប្រចាំ។

ការដាំដុះ
នៅកម្រិតកសិដ្ឋាន ទម្លាប់ដាំដុះ ដូចជា ដំណាំឆ្កែ ដំណាំរួមផ្សំ និងប្រើដំណាំបន្តបន្ទាប់បង្កើនពិពិធកសិដ្ឋាន។

EISOFUN

ទម្លាប់នៃការអនុវត្តកសិកម្មអភិរក្ស ច្រើននាំមកនូវផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានមកលើធនធានធម្មជាតិ ដូចជា ដី ទឹក និងជីវៈចម្រុះ។ ភាពរាំងស្ងួតកាន់តែធ្ងន់ធ្ងរនិងញឹកញាប់ បណ្តាលឱ្យកសិករតូចតាចនៅតំបន់កសិកម្មពឹងទឹកភ្លៀង ដែលមានសរុបជាង៨០% នៃផ្ទៃដីដាំដុះសរុបនៅកម្ពុជា កាន់តែប្រឈមនឹងភាពងាយរងគ្រោះ។ ប្រព័ន្ធជាំដុះត្រូវបានបង្កើតឡើង ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមទាំងនេះដោយបង្កើនភាពធន់នៃដី និងបង្កើនសមត្ថភាពបន្ស៊ុំរបស់កសិករតូចតាចចំពោះកង្វះទឹកនិងភាពរាំងស្ងួត។

លទ្ធផលនៃការពិសោធនៅកម្ពុជា បង្ហាញថាប្រព័ន្ធនេះគឺជាវិធានការបន្ស៊ុំមួយប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពក្នុងការបង្កើនសមត្ថភាពរក្សាសំណើមដីនិងកាត់បន្ថយរំហូត។ លើសពីនេះ ប្រព័ន្ធនេះអាចកាត់បន្ថយហានិភ័យអាកាសធាតុ ដោយផ្តល់មកវិញនូវជម្រើសបត់បែនសម្រាប់កសិករក្នុងការដាំដំណាំចម្រុះ ដូចជា ដំឡូងមី និងស្រូវ ដែលបន្តដោយជម្រើសដំណាំបន្ទាប់បន្ស៊ុំដែលមានវដ្តលូតលាស់ខុសគ្នា។ ប្រព័ន្ធនេះក៏រួមចំណែកដល់ការកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ដោយសារការឈប់កូរនិងរាស់ដី ហើយបន្ទាប់មកបង្កើនសារធាតុសរីរាង្គក្នុងដី (រួមបញ្ចូលទាំង

ការរៀបរៀបកសិកម្មអភិរក្សនិងប្រព័ន្ធជាំដុះ DMC បង្ហាញថាប្រព័ន្ធជាំដុះ (ទី២និង៣ ពីឆ្វេង) មានសារធាតុសរីរាង្គនិងស្រូបទុកកាបូនច្រើនជាង

កាបូនសរីរាង្គដី) នាំឱ្យបង្កើនការស្រូបទុកកាបូន។

គម្រោងប្រពលវប្បកម្មអេកូឡូស៊ីដីនិងមុខងារកម្មប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី (EISOFUN) ដែលអនុវត្តដោយអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្មនៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ សកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទកសិកម្ម និងវិទ្យាស្ថានបច្ចេកវិទ្យាកម្ពុជា និងគាំទ្រពីកម្មវិធីសម្ព័ន្ធភាពប្រែប្រួលអាកាសធាតុកម្ពុជា (CCCA) មានគោលដៅបង្កើតចំណេះដឹងវិទ្យាសាស្ត្រអំពីសេវាប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីដីដែលអាចជួយអ្នករៀបចំគោលនយោបាយអាចរៀបចំគោលនយោបាយនវានុវត្តន៍និងយន្តការសមស្រប សម្រាប់ជួយកសិករនិងបង្កើនការផ្សព្វផ្សាយប្រព័ន្ធជាំដុះនេះ។ ដៃគូគម្រោងEISOFUN បានគូសបញ្ជាក់ថាគម្រោងនេះជាផ្នែកមួយនៃការរួមចំណែកអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុកម្ពុជា និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍របស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ដោយជំរុញកសិកម្មភាពខាងអាកាសធាតុនិងពង្រឹងការអភិវឌ្ឍទម្លាប់កសិកម្មច្នៃប្រឌិតតាមបែបធម្មជាតិ សំដៅបង្កើនភាពបន្ស៊ុំ និងកាត់បន្ថយការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅកម្ពុជា។ លទ្ធផលនៃការអនុវត្តគម្រោងនឹងរួមចំណែកផ្តល់ព័ត៌មានសម្រាប់កម្មវិធីរបស់ក្រសួងកសិកម្ម និងគោលនយោបាយជាតិរបស់ក្រសួងកសិកម្ម (ដូចជា ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងដីកសិកម្ម) តាមរយៈទិវាស្រែកសិករ វេទិកាបុរាណវិទ្យាពាក់ព័ន្ធ ឯកសារសង្ខេបគោលនយោបាយវេទិកាចែករំលែក និងផ្សព្វផ្សាយចំណេះដឹង។

កិច្ចពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធអំពីក្របខណ្ឌហិរញ្ញប្បទានផែនការជាតិបន្តនិងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

ដោយមានកិច្ចសហប្រតិបត្តិការនិងជំនួយហិរញ្ញវត្ថុពីទីភ្នាក់ងារសហរដ្ឋអាមេរិកសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិ(USAID) កិច្ចសហប្រតិបត្តិការអាស៊ីម៉ង់(GIZ) កំពុងអនុវត្តកម្មវិធីត្រៀមហិរញ្ញវត្ថុអាកាសធាតុ ដើម្បីគាំទ្រផ្នែកបច្ចេកទេសអនុវត្តផែនការជាតិបន្តនិងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុដល់នាយកដ្ឋានប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។ ក្នុងន័យនេះក្របខណ្ឌហិរញ្ញប្បទានផែនការជាតិបន្ត គឺជាសមិទ្ធផលសំខាន់មួយនៃកម្មវិធីត្រៀមហិរញ្ញវត្ថុអាកាសធាតុ ដើម្បីបង្កើនល្បឿនភាពត្រៀមនៃហិរញ្ញវត្ថុអាកាសធាតុនៅកម្ពុជា។

នៅខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ សិក្ខាសាលាពិគ្រោះយោបល់ដែលមានអ្នកចូលរួមសរុប៤៤រូប តំណាងក្រសួងស្ថាប័ននិងដៃគូអភិវឌ្ឍចំនួន២៣ស្ថាប័ន រួមគ្នាពិភាក្សានិងផ្តល់យោបល់លើសេចក្តីព្រាងក្របខណ្ឌហិរញ្ញប្បទាននេះនិងផែនការអនុវត្ត និងបានវិភាគសកម្មភាពអាទិភាពចំនួន៤០ ដែលស្រង់ពីសកម្មភាពពុំទាន់ទទួលបាននិរន្តរ៍ចំនួន១៤៨នៅក្នុងផែនការសកម្មភាពឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុរបស់ក្រសួងស្ថាប័នដែលងាយរងផលប៉ះពាល់ដោយសារអាកាសធាតុ។ លទ្ធផលនៃការពិភាក្សាបានផ្តល់ព័ត៌មានសម្រាប់រៀបចំខ្លឹមសារនៃក្របខណ្ឌ ដូចខាងក្រោម៖

- ▶ ផែនការអនុវត្តក្របខណ្ឌហិរញ្ញប្បទានផែនការជាតិបន្ត នឹងស្នើអនុសាសន៍សម្រាប់រយៈពេលខ្លី មធ្យម និងវែង ដោយរួមបញ្ចូលបញ្ហានានា ដូចជា ការរៀបចំនិងលំដាប់លំដោយនៃសកម្មភាពសំដៅតម្រង់ទិសសកម្មភាពអាទិភាពស្វែងរកប្រភពមូលនិធិដែលមានសក្តានុពល។
- ▶ សកម្មភាពអាទិភាពប្រមាណ៤០ ត្រូវបានចាត់ថ្នាក់ជា "ដំណាក់កាលជិតអនុវត្ត" ឬ រៀបចំនិងត្រៀមទទួលបានហិរញ្ញប្បទានអាកាសធាតុ។

សិក្ខាសាលាពិគ្រោះយោបល់អំពីសេចក្តីព្រាងក្របខណ្ឌហិរញ្ញប្បទានផែនការជាតិបន្ត និងផែនការអនុវត្ត ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៧ នៅភ្នំពេញ

- ▶ សកម្មភាពមួយចំនួនទាមទារឱ្យមានពេលវេលានិងកិច្ចប្រឹងប្រែងមុននឹងអាចត្រៀមដាក់ពាក្យសុំទៅប្រភពមូលនិធិនានា ត្រូវចាត់ជា "ដំណាក់កាលរៀបចំ"។ សកម្មភាពបន្ថែមជាអន្តរវិស័យ ត្រូវចាត់ជា "ការរួមចំណែកបង្កើតបរិយាកាសអំណោយផលសម្រាប់ផែនការសកម្មភាពជាតិ"។
- ដើម្បីបំពេញបន្ថែមលើផែនការអនុវត្តហិរញ្ញប្បទានផែនការជាតិបន្ត ក្របខណ្ឌហិរញ្ញប្បទាននេះបានបញ្ចូលការវិភាគពិស្តារអំពីជម្រើសមូលនិធិអាកាសធាតុអន្តរជាតិសម្រាប់សកម្មភាពបន្តអាទិភាព ក៏ដូចជា ការពិនិត្យលទ្ធផលសិក្សាកន្លងមក ដូចជា ការវាយតម្លៃតម្រូវការហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់សកម្មភាពបន្តនិងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ការពិនិត្យលើការចំណាយនិងថវិកាជាតិ ការសិក្សាកាលានុវត្តភាពវិនិយោគនៃវិស័យឯកជន។

កិច្ចប្រចារអន្តរជាតិស្តីពីលទ្ធភាពសន្យា

របាយការណ៍វាយតម្លៃលើកទី៦របស់ក្រុមការងារអន្តរជាតិបាល ...

ភពិទី១១

បានដឹងនិងមិនដឹងអ្វីខ្លះអំពីហានិភ័យទាក់ទងនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។ មកទល់បច្ចុប្បន្ន របាយការណ៍ទាំងនេះបានបង្ហាញភស្តុតាងឥទ្ធិពលយ៉ាងច្រើនមកលើការរៀបចំរបៀបវារៈគោលនយោបាយសាកលលោកឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។ ឧទាហរណ៍ : ការចេញផ្សាយរបាយការណ៍វាយតម្លៃលើកទី៥ ឆ្នាំ២០១៤ បានផ្តល់ភស្តុតាងវិទ្យាសាស្ត្រសំខាន់ៗដល់ការរៀបចំកិច្ចព្រមព្រៀងទីក្រុងប៉ារីស គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពនិងក្របខណ្ឌសេនដាយសម្រាប់កាត់បន្ថយហានិភ័យគ្រោះមហន្តរាយ ហើយក៏បានជួយប្រទេសនានាដូចជាកម្ពុជា ក្នុងការទទួលបានព័ត៌មានវិទ្យាសាស្ត្រសម្រាប់រៀបចំគោលនយោបាយអាកាសធាតុឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព។ ឧទាហរណ៍ ព័ត៌មានក្នុងរបាយការណ៍

វិធីសាស្ត្ររបាយការណ៍បច្ចុប្បន្នភាព

ការសំយោគគោលការណ៍ណែនាំរបស់IPCC ឆ្នាំ២០១៦ សម្រាប់ឆ្នាំ២០១៩
ស្តីពីសារពើភណ្ឌឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ថ្នាក់ជាតិ
ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៩

របាយការណ៍ចម្បង AR6

ការចូលរួមចំណែករបស់ក្រុមការងារទី១ ទី២ និងទី៣ ទៅក្នុងរបាយការណ៍លើកទី៦ នៅឆ្នាំ២០២១
របាយការណ៍សំយោគ ទៅជារបាយការណ៍វាយតម្លៃលើកទី៦ នៅខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២២

ការត្រួតពិនិត្យធានាគុណភាពរបស់UNFCCC ឆ្នាំ២០២៣

ទីក្រុង

ការយកចិត្តទុកដាក់លើទីក្រុងនៅក្នុងរបាយការណ៍វាយតម្លៃលើកទី៦ ដោយរួមបញ្ចូលទាំងសន្និដ្ឋាននិងរបាយការណ៍ពិសេសស្តីពីទីក្រុងក្នុងរបាយការណ៍លើកទី៧

IPCC

វដ្តនៃការវាយតម្លៃវាយការណ៍លើកទី៦របស់IPCC

ប្រតិភូជួបប្រជុំនៅការិយាល័យកណ្តាលនៃអង្គការ UNEP ក្នុងទីក្រុងណែវ៉ូប៊ី ប្រទេសកែនយ៉ា ដើម្បីការពារបង្កើតកិច្ចប្រជុំ IPCC-43 ឆ្នាំ២០១៦

លើកទី៥ កំពុងត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីរៀបចំការព្យាករណ៍អាកាសធាតុបំពេញមាត្រដ្ឋានសម្រាប់តំបន់មេគង្គនិងសម្រាប់កម្ពុជាទៅអនាគត។ របាយការណ៍លើកទី៦និងរបាយការណ៍ពិសេសរបស់IPCC នឹងកំណត់គោលដៅថ្មីៗអំពីអាកាសធាតុនៅកម្រិតនយោបាយឱ្យមានការឯកភាពព្រមទាំងជួយបង្កើតយន្តការឆ្លើយតបចាំបាច់។ តាមកំណត់សម្គាល់ក្នុងសេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានថ្មីៗ IPCCបានសម្រេចផ្ដោតការយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសលើផលប៉ះពាល់នៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុមកលើទីក្រុងព្រមទាំងបញ្ហាប្រឈមនិងកាលានុវត្តភាពនៃបន្តនិងការកាត់បន្ថយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ក្នុងទីក្រុងនោះ។ ធាតុចូលរបស់កម្ពុជានៅក្នុងការរៀបចំរបាយការណ៍ទាំងនេះ នឹងបញ្ចូលទៅក្នុងរបៀបវារៈរបស់IPCCសម្រាប់អភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាពនៅកម្ពុជា ដែលនាំឱ្យមានការកៀរគរការគាំទ្រពីពិភពលោកស្វែងរកដំណោះស្រាយ។ ព័ត៌មានបន្ថែមអំពីរបាយការណ៍ IPCC មាននៅក្នុង www.ipcc.ch ។

ការចេញផ្សាយបន្ទាប់...

សម្លេងពីមូលដ្ឋាន

ខេត្តកែបពង្រឹងសមត្ថភាពរបស់អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន និងហានិភ័យអាកាសធាតុដែលកើន

ភាពធ្ងន់ធ្ងរនៃផលប៉ះពាល់ពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុដែលបានព្យាករ កាន់តែកើនឡើង ធ្វើសមុទ្រនៅក្នុងខេត្តកែបដែលស្ថិតនៅភាគខាងត្បូងនៃប្រទេសមានការព្រួយបារម្ភកាន់តែខ្លាំងអំពីអនាគតរបស់ពួកគេ។ ពួកគេដឹងអំពីការប្រឈមនឹងហានិភ័យអាកាសធាតុ ដូចជា ការកញ្ជ្រោលនៃព្យុះ ការជ្រាបចូលនៃទឹកប្រៃ និងគ្រោះរាំងស្ងួត។

គណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយខេត្ត(PCDM)ដែលមានសមាជិកនៅថ្នាក់ខេត្ត ស្រុក និងឃុំ បានធ្វើការជាមួយមន្ទីរពាក់ព័ន្ធក្នុងខេត្ត ដើម្បីបានពង្រឹងសមត្ថភាពរបស់ខ្លួនក្នុងការឆ្លើយតបនឹងហានិភ័យអាកាសធាតុសំខាន់ៗសម្រាប់ខេត្តរបស់ខ្លួន។ លោកស្រី កែវ នី សមាជិកមួយរូបនៃPCDM និងជាអនុប្រធានមន្ទីរកិច្ចការនារីខេត្ត បានចូលរួមក្នុងការងារនេះ ហើយគាត់នឹងបង្ហាញបទពិសោធន៍នៃការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពដើម្បីដោះស្រាយហានិភ័យនៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ នៅក្នុងព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មានលេខបន្ទាប់។

សម្លេងពីមូលដ្ឋាន

បង្កើនលទ្ធភាពទទួលបានទឹក លើកកម្ពស់សុខភាព និងអនាម័យ

ដោយសារតែលទ្ធភាពទទួលបានទឹកនិងអនាម័យនៅតំបន់ធ្នើរមានតិច ទាំងក្នុងរដូវវស្សានិងរដូវប្រាំងគណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ បានសម្រេចសាងសង់ស្ថានីយផលិតទឹកស្អាតនៅខេត្តកំពត និងកែបដើម្បីឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការរបស់សហគមន៍។ លើសពីនេះស្រះដែលមានស្រាប់ ក៏ត្រូវបានស្តារឡើងវិញ និងកំពុងផ្គត់ផ្គង់ទឹកដល់ស្ថានីយផលិតទឹកស្អាត ក៏ដូចជា ផ្គត់ផ្គង់ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់តាមគ្រួសារស្នូនដំណាំតូចៗ និងការចិញ្ចឹមសត្វដោយផ្ទាល់។ អ្នកទទួលបានផលពីការងារនេះ គឺជាប្រជាជនដែលរស់នៅក្នុងឃុំចំនួន៥នៃខេត្តកែបនិងកំពត រួមបញ្ចូលទាំងគ្រួសារស្រ្តីជាមេគ្រួសារ ជាពិសេស ប្រជាជនក្រីក្របំផុតនិងស្រ្តីមេម៉ាយ។ ឃុំទាំងនេះត្រូវបានជ្រើសរើសជាឃុំគោលដៅនៃការវិនិយោគ ដោយសារមានភាពងាយរងគ្រោះខ្លាំងនៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។ លោកអ្នកនឹងដឹងថាទឹកស្អាតដែលស្ថានីយនេះផលិតបាន ក៏ដូចជាស្រះដែលបានស្តារ អាចឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការរបស់សហគមន៍យ៉ាងដូចម្តេចនៅក្នុងព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មានលេខបន្ទាប់។

ឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយនានាពេលខាងមុខ

ក្របខណ្ឌហិរញ្ញប្បទានផែនការជាតិបន្សំនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

ក្របខណ្ឌហិរញ្ញប្បទានផែនការជាតិបន្សំនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដូចមានក្នុងអត្ថបទទំព័រទី៣នៃព្រឹត្តិបត្រនេះ នឹងបោះពុម្ពផ្សាយឆាប់ៗខាងមុខដោយអគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព។ ឯកសារនេះបង្ហាញពីការវិភាគហិរញ្ញប្បទានពហុទិដ្ឋភាព (ការស្វែងយល់ពីតម្រូវការ កង្វះខាតបច្ចុប្បន្ន ជម្រើសនៃមូលនិធិក្នុងប្រទេសនិងអន្តរជាតិ) និងផ្តល់នូវផែនការអនុវត្តសម្រាប់ក្របខណ្ឌនេះ។ ផែនការអនុវត្តហិរញ្ញប្បទានផែនការជាតិបន្សំ បង្ហាញសកម្មភាពសម្រាប់រយៈពេលខ្លីនិងមធ្យម នឹងស្តែងឱ្យឃើញ និងកៀរគរធនធានសម្រាប់សកម្មភាពអាទិភាពបន្សំនឹងអាកាសធាតុចំនួន៤០ ដែលបានជ្រើសរើសចេញពីសកម្មភាពសរុបចំនួន១៤៨ នៅក្នុងផែនការសកម្មភាពឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុតាមវិស័យដែលពុំទាន់មានមូលនិធិគាំទ្រ។ ឯកសារនេះនឹងអាចជួយបង្កើនល្បឿននៃដំណើរការអនុវត្តផែនការជាតិបន្សំនៅកម្ពុជា ដើម្បីរួមចំណែកឆ្លើយតបនឹងបញ្ហាអាកាសធាតុជាមួយនៅក្នុងប្រទេស។

ព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ៗនានាពេលខាងមុខ

មេសា	ពិធីប្រកាសដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការនូវសទ្ទានុក្រមការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ	មិថុនា	កិច្ចប្រជុំក្រុមការងារបច្ចេកទេសប្រែប្រួលអាកាសធាតុ(CCTWG) ស្តីពីការត្រួតពិនិត្យនិងវាយតម្លៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ
ឧសភា	សិក្ខាសាលាបង្កើនការយល់ដឹងអំពីក្របខណ្ឌ SPQR	មិថុនា	វគ្គបណ្តុះបណ្តាលសម្រាប់ការបញ្ជាបភាពធននឹងអាកាសធាតុទៅក្នុងការរៀបចំផែនការថ្នាក់ក្រោមជាតិ
ឧសភា	កិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ស្តីពីផែនការគោលយេនឌ័រនិងឯកសារបណ្តុះបណ្តាល	មិថុនា	សិក្ខាសាលាដៃគូពាក់ព័ន្ធស្តីពីការត្រួតពិនិត្យនិងវាយតម្លៃបន្សំ
ឧសភា	វគ្គបណ្តុះបណ្តាលសង្គមស៊ីវិលស្តីពីភាពធននឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅតំបន់ទីក្រុង	មិថុនា	ពិធីប្រកាសដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់សៀវភៅណែនាំសម្រាប់បន្សំនិងករណីសិក្សាអំពីភាពធននឹងអាកាសធាតុ
មិថុនា	វគ្គបណ្តុះបណ្តាលលើកទី២ស្តីពីប្រព័ន្ធព័ត៌មានភូមិសាស្ត្រ(GIS)	មិថុនា	សិក្ខាសាលាចែករំលែកចំណេះដឹងអនុវត្តសកម្មភាពអាទិភាពប្រែប្រួលអាកាសធាតុរបស់ស្ថាប័នទទួលជំនួយពី CCCA
ឧសភា	សិក្ខាសាលាបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុសម្រាប់យុវជននៅខេត្តស្វាយរៀង	មិថុនា	កិច្ចប្រជុំក្រុមការងារCCTWG ជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍ

សម្រាប់ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងឆ្លើយតបនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុឬឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយ សូមតាមដានគេហទំព័រ www.camclimate.org.kh

គាំទ្រដោយ

អង្គការមិត្តភាពប្រែប្រួលអាកាសធាតុកម្ពុជា
CAMBODIA CLIMATE CHANGE ALLIANCE

Implemented by: Supported by:

ទំនាក់ទំនង

នាយកដ្ឋានប្រែប្រួលអាកាសធាតុ
 អគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព
 ស្ថិតក្នុងក្រសួងបរិស្ថាន អគ្គនាយកដ្ឋានអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព
 សង្កាត់ទន្លេបាសាក់ ខណ្ឌចំការមន រាជធានីភ្នំពេញ
 ទូរស័ព្ទ៖ (+៨៥៥-២៣) ៦៣៣ ៨៣៧០ | សារអេឡិចត្រូនិច៖ admin@camclimate.org.kh
 គេហទំព័រ៖ www.camclimate.org.kh